

KAISU TUOKKO PETOS

Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

Tekstin- ja tiedonlouhinta kielletty.
Text and data mining prohibited.

© Kaisu-Maria Toiskallio ja Kustannusosakeyhtiö Otava 2026

Tekstin- ja tiedonlouhinta kielletty.

ISBN 978-951-1-48843-9

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2026

*Juholle, elämäni rakkaudelle,
jonka kanssa olen kulkenut jo yli
neljännesvuosisadan.
Me emme perineet valmista tarinaa.
Me kirjoitamme oman.*

Så finns det någon mening att säga förlåt?
Finns det någon väg som leder oss hem?
Finns det ens ett hem där vägen tar slut?
Kan du förlåta?
Jag kan förlåta
Och jag har bara alla mina jävla ord
Alla de där stora tomma orden
Finns det någon mening i att vänta på förlåtelsen,
förlåtelsen?
Förlåtelsen, förlåtelsen

KENT "FÖRLÅTELSEN"

PROLOGI

12 vuotta aikaisemmin

Mies kaarsi metsätielle aavistuksen liian kovaa. Irtosora lensi, ja auton rengas ruopaisi tien reunaa, kun hän käänsi rattia jyrkästi pysyäkseen tiellä. Hänen pulssinsa jyskytti ohimoissa, mutta se ei ollut pelkoa, se oli tuttua ja hallittua painetta. Sellaista, jota hän osasi käsitellä.

Kun hänellä oli tämä olo, tämä helvetillinen stressi, ei mikään muu auttanut kuin ajaminen. Niin oli ollut siitä saakka, kun hän oli saanut ajokortin. Heti kun kädet olivat rattissa ja maisema alkoi virrata ohi sivuikkunoista, maailma yksinkertaistui. Autossa hän pääsi pakoon kaikkea: velkojiaan, jotka eivät koskaan unohtaneet, Saran itkeneitä silmiä ja sitä katsetta, jossa syytös ja pettymys sekoittuivat toisiinsa. Jonasta, jonka olemus oli hänen mielestään liian heiveellinen, liian varovainen tähän maailmaan.

Metsätiet olivat heinäkuussa pölyisiä ja kuumia. Ilma seisoi painavana, eikä tuulikaan yltänyt puiden lomasta tielle. Hiekka põllysi auton perässä kuin vaalea usva, ja kuuset

ja koivut kurkottelivat tielle vuoron perään. Täällä, keskellä ei mitään, sai ajaa kovaa. Sai ajaa niin, että oli pakko keskittyä vain siihen, seuraavaan mutkaan ja seuraavaan suoraan.

Musiikki huusi täysillä kaiuttimista, basso tärisytti koje-lautaa. Hän huusi mukana, ääni käheänä, kuin yrittäen karjua ulos jotakin, mille ei ollut edes sanoja.

Kun hän tuli metsätien pitkälle suoralle, hän näki liikettä kaukana edessään. Jokin hahmo rämpi metsästä tielle ja juoksi hetken pitkin poikin tietä kuin äärimmäisessä vaaras-sa. Hän päästi vaistomaisesti jalkaa kaasulta ja rypisti kul-miaan. Hahmon liikkeet olivat sekavia ja hätäntyneitä, ja sitten hahmo kompastui. Kaatui yhtäkkiä, kuin jalat olisivat vain pettäneet alta.

Pää osui hiekkatiehen ja hahmo retkahti tienpintaan. Mies päästi parahduksen, niin kipeältä se näytti. Hän hidasti mateluvauhtiin. Auton renkaat rasisivat soralla, kun hän ohjasi sen tien sivuun.

Hahmo näytti pieneltä. Ehkä lapsi. Ajatus iski häneen yl-lättäen ja epämiellyttävänä. Mitä lapsi tekisi yksin täällä, met-sässä, keskellä ei mitään? Ja miksi lapsi olisi juossut kuin pa-keneva eläin? Oli selvää, jo ennen kaatumista, että hahmo ei vain harhaillut, se pakeni jotain.

Hän pysäytti auton riittävän kauas hahmosta. Moottori jäi tyhjäkäynnille, kuin varmistaen hänelle, että hän pääsisi poistumaan tilanteesta nopeasti tarvittaessa. Kun mies nou-si autosta, ovi narahti kovaan ääneen. Mies katsahti metsän varjoihin ja tien pinnassa makaavaa ihmismyttyä vuorotel-len, ja hänen sydämensä alkoi hakata nopeammin kuin ajon aikana.

Hän kiersi auton taakse, koko ajan vuoron perään metsään ja tielle vilkuillen. Hän avasi takaluukun, ja tarttui haulikkoon, sen tuttu paino rauhoitti häntä. Ase kädessä hän lähti kulkemaan kohti myttyä, katse yhä haravoiden edelleen puiden väliä. Metsä seiso hiljaa, aivan liian hiljaa, kuin se olisi pidättänyt hengitystään.

Kun hän pääsi lähemmäs, hän näki, ettei kyseessä ollut lapsi. Se oli nainen. Pienikokoinen, mutta selvästi aikuinen nainen. Repeytynyt paita roikkui toiselta puolelta, ja toinen rinta oli paljaana, iho naarmuilla ja liassa. Naisen säärissä oli pahannäköisiä mustelmia ja pitkiä, verestäviä naarmuja, kuin hän olisi kaatunut yhä uudelleen tai raahautunut pitkän metsänpohjaa.

Mitä helvettiä naiselle oli tapahtunut? Hän kyykistyi ja kurottui kokeillakseen, oliko nainen elossa. Sormet tärisivät aavistuksen, kun ne koskettivat naisen kaulaa. Lämpimän ihon alla tuntui heikko, epäsäännöllinen pulssi.

Juuri silloin hänen takaraivonsa räjähti kivusta. Maailma pimeni kerralla, kuin joku olisi sammuttanut valot. Ja sitten ei ollut enää mitään.

1. LUKU

Kesämarkkinat olivat levittäytyneet Kristiinankaupungin torille ja sitä ympäröiville kaduille kuin värikäs, äänekäs ja kirjava räsymatto. Kojut seisoivat tiiviissä riveissä, pressut lepattivat kevyessä, mereltä puhaltavassa, lempeässä tuulessa, joka helpotti hieman heinäkuun helteistä porotusta, ja aurinko kimalteli niin kahvipannujen kyljissä kuin vanhojen puutalojen ikkunoissakin. Kiertävästä tivolistä kantautui lasten iloisia kiljahduksia ja Käärijän Cha Cha Cha. Ilmassa sekoituivat eri ruokakojujen ruokien tuoksut, vastaleivotun pullan kaneli ja meren suolainen aavistus. Ihmisiä virtasi joka suunnasta: lapsiperheitä, kesäasukkaita, turisteja ja paikallisia, jotka tiesivät täsmälleen, miltä kojulta kannatti ostaa mansikat ja herneet, ja keneltä parhaat villasukat, vaikka heinäkuu olikin.

Markkinaperjantai oli käännyssä kohti iltapäivää. Eevi oli luvannut käydä vielä haastattelemassa markkinakonkarin, Lapuan Elsin, joka vielä reilusti yli 80-vuotiaana myi rakastettuja munkkeja ja piti ihanaa elämää myyntivaunussaan.

Elsiltä ostetut munkit kuuluivat Eevin lapsuuden markkinaperinteisiin, ja paluumuuttajana hän oli tuonut munkit myös oman perheensä perinteisiin. Mirekiä, hänen puolisoaan, oli naurattanut, kun Elsi oli kehunut häntä komeaksi mieheksi, ja munkit olivat maistuneet uskomattoman hyviltä tuoreen kahvin kanssa. Tämä oli jo heidän neljäs vuotensa Kristiinankaupungissa, ja markkinat kuuluivat heinäkuuhun kuin juhannussalko keskikesään. Eevin lapsuudessa ne olivat olleet koko kesän kohokohta, ja epäilemättä kun hänen tyttärensä hieman kasvaisi, tulisi markkinoista tällekin yksi vuoden tärkeimmistä tapahtumista. Oli uskomatonta, miten tämä pieni ja hiljainen merenrantakaupunki oli markkinoiden aikaan niin täynnä elämää, ihmisiä ja vilskettä. Viime vuonna oli tehty jopa yleisöennätys: pikkukaupunki oli houkutellut yli kymmenkertaisesti oman asukasmääränsä viihtymään markkinahumussa.

Eevi käveli tavaratalo Talaksen rakennuksen ohi, jossa nykyään toimii Veikon kone, ja muisteli, että hänen lapsuudessaan sen kohdalla oli ollut aina markkinakoju, jossa myytiin kasetteja ja myöhemmin CD:itä. Vikingarna ja muut ruotsalaiset tanssiyhtyeet olivat soineet suurella volyymillä ja luoneet oman tunnelmansa Eevin lapsuuden ja nuoruuden kesäpäiviin. Ylätorille tullessaan Eevi pysähtyi hetkeksi kohtaan, jossa myytiin leluja, hattuja ja maskotteja, ja jostain hänen mieleensä tupsahti muisto siitä, kun hän aikoinaan osti samasta kojusta teini-ikäisenä pehmeän maskottisydämen, tarkoituksenaan antaa se sydämensä valitulle. Seuraava ajatus oli samaan aikaan vähän kipeä ja ihan hölmö: olikohan Mats säästänyt sydämen?

”You want to buy? Fifteen euros!” miesmyyjä lähestyi

häntä innostuneena, ja Eevi tajusi pitävänsä kädessään pientä pehmopupua.

”No, no thank you!” Eevi palautti pupun koriin, ja myyjä katsoi häntä kysyvänä. ”Maybe tomorrow”, Eevi huikkasi, vaikka ei edes oikein tiennyt miksi.

Ilmassa tuoksui makkara, hattara, kahvi ja jokin ihana ruoka vietnamilaisesta kojusta. Markkinoiden äänimaailma oli mahtavan kaoottinen. Toisaalta kuului markkinahenkilökunnan reippaalla äänellä tekemä kuulutus, joka kertoi erilaisista nostoista markkinoilla, ja toisaalta markkinamyymyjien myyntipuheet pyyhkivät yli innokkaiden kävijöiden, jotka vaihtoivat iloisena kuulumisiaan, jos olivat paikallisia, tai ihastelivat kovaan ääneen suurmarkkinoiden tunnelmaa, jos olivat saapuneet kaupunkiin muualta.

Eevi katsoi kelloaan. Hänen pitäisi ehtiä hyvin tehdä haastattelu ja silti hakea Aava ajoissa perhepäivähoidosta. Huomenna Eevikin olisi vapaalla, ja hän suunnitteli ostavansa tyttärelleen tämän ensimmäisen ilmapallon. He voisivat tulla kiertelemään markkinoille hetkeksi heti aamusta, kun olisi vielä rauhaisaa, iltapäivän tungokseen Eevi ei rattaisten kanssa lähtisi. He olivat kahden Aavan kanssa, Mirek oli matkustanut residenssiin Gotlantiin, ja viipyisi siellä heinäkuun loppuun. Residenssi oli tullut helpotuksena Eeville, joka halusi omaa tilaa aina vain enemmän ja nautti siitä, kun sai tehdä asiat omalla tavallaan. Eevistä tuntui, että Mirek nautti myös vapaudestaan kaukana arjen haasteista.

Eevi vilkaisi vielä puhelimesta kelloaan, ja samassa hän lennähti törmäyksen voimasta taaksepäin, kompastui puukoreihin takanaan ja sai juuri ja juuri kädellä otettua vastaan, ennen mätkähtämistään maahan. Hänen puhelimensa

lensi ja kolahti ikävän kuuloisesti maahan, ja ranne venähti siinä hötäkässä, tai siltä kipu ainakin tuntui. Eevi ei edes tajunnut mitä tapahtui, oli kuin häntä olisi töytäissyt härkä tai jokin muu eläin kaikella voimallaan. Tungos jakautui hieman, ja vanhempi mies ojensi kättään Eeville auttaakseen tämän ylös.

”Gick det bra?” mies kysyi riikinruotsalaisella aksentillaan.

Eevi pudisti päätään. Mies siunaili ruotsiksi, että joku oli törmännyt häneen. Eevi kääntyi katsomaan taakseen ja näki, kuinka toinen mies sinisessä T-paidassa kulki vihaisen oloisena eteenpäin muiden väistellessä häntä. Tämän olemus oli aggressiivinen, ja Eevi kiitti onneaan, ettei hänelle ollut käynyt pahemmin. Jokin miehessä aiheutti myös sen, ettei hän halunnut lähteä tämän perään. Niinpä Eevi seurasi vain katseellaan, kuinka mies käveli suojatien yli autojen töötätessä tälle. Tämä vain jatkoi eteenpäin piittaamatta kenestäkään tai mistään muusta. Eevi oli joskus entisessä elämässään kohdannut saman oloisia ihmisiä ja tiesi, ettei heidän tielleen kannattanut käydä tai yrittää saada heitä vastuuseen tekemisistään, siinä tilanne vain paheni ja itselle saattoi käydä huonosti.

”Tämä taisi olla sun? Se on mennyt vähän rikki.” Hellehattuinen nainen ojensi Eeville puhelinta, jonka lasiin oli tullut ikävä särö.

Eevi kiitti naista ja hänet ylös auttanutta miestä avusta. Markkinahumu hänen ympärillään jatkui välikohtauksesta huolimatta.

Eevi jatkoi matkaa ja piteli oikeaa rannettaan tunnustellen, kuinka kipeästi siihen oli sattunut. Hänen onnekseen vaikutti siltä, ettei ranne ollut pahemmin vahingoittunut,

mutta Eevi kaarsi siitä huolimatta kohti apteekkia. Hän hakisi tukisiteen käteensä, jotta Aavan nostelu onnistuisi. Hän kääntyi vielä apteekilta katsomaan, näkyisikö miestä, mutta tämä oli hävinnyt. Epämukava tunne jäi Eevin sisälle. Mies ei ollut ehkä tahallaan tönäissyt häntä, mutta tuntui pahalta, että joku saattoi kulkea noin piittaamattomasti, ja jatkaa vain matkaansa, vaikka varmasti huomasi jotain tapahtuneen. Onneksi suurin osa ihmisistä oli toista maata, Eevi mietti avatessaan apteekin oven.

2. LUKU

Mats rypisti kulmiaan, kun Instagram-muisto osui hänen silmiinsä somevirrasta. Asia oli tietenkin äärimmäisen surullinen, mutta juuri sen takia Mats ei olisi halunnut nähdä sitä somessa. Helena oli kuitenkin kirjoittanut siitä ja tågännyt hänet postaukseen. Tämä oli niin vereslihalla asioiden tolan takia, ettei Mats voinut kuin olla hiljaa. Mats olisi halunnut pitää koko asian yksityisenä, mutta jostain syystä Helena halusi kertoa asiasta somessaan ja nyt, vuosipäivänä, postata siitä uudelleen. Mats huokaisi syvään.

Pieni elämä oli loppunut ennen kuin se oli kunnolla alkanutkaan. Mats oli vähentänyt töitä hetkeksi ja keskittynyt kaikkiin tavoin tukemaan Helenea. Itse hän ei ollut ehtinyt miettiä yhtään mitään raskauden suhteen, tai siltä se tuntui. Kyllä hän oli tuntenut surua, mutta enimmäkseen Helenan vuoksi. Jos hän oli täysin rehellinen itselleen, niin osa hänestä oli jopa hieman helpottunut, mutta sitä hän ei koskaan sanoisi ääneen. Se olisi täysin turhaa eikä johtaisi mihinkään hyvään. Edes silloin, kun Helena viime syksynä hivenen humalassa oli tivannut häneltä, mitä hän todella tunsi

ja olisivatko he muuttaneet Kristiinaan, jos vauva olisi syntynyt, oli Mats ollut vain hiljaa. Ei hänellä ollut vastausta siihenkään kysymykseen.

Keskenmenon jälkeen he olivat etäänntyneet toisistaan entisestään, ja Matsista oli päivä päivältä, kuukausi kuukaudelta alkanut tuntua siltä, että heidän yhteiselonsa ei ollut enää muuta kuin totuttu tapa. Heidän poikansa Joakim oli asunut omillaan jo pari vuotta, heidän yhteinen asuntolainansa oli maksettu, ja he viettivät aikaa yhdessä vain silloin tällöin. Niinä hetkinä, kun paikalla ei ollut yhteisiä tuttavuuksia, heidän välillään oli hiljaisuus, jota kumpikaan ei enää välittänyt täyttää. Oli helpompi vain olla hiljaa.

Matsin puhelin alkoi soida. Hän tunsi huojennusta huomattessaan, että kyseessä oli Ralf Jansson, vanhempi konstapeli Kristiinankaupungista. Joku olisi ehkä pitänyt sitä outona, mutta Mats piti siitä, että sai töissään keskittyä kaikkeen muuhun paitsi omaan elämäänsä ja tunteisiinsa. Niin oli helpompaa. Vaikka terapiassa hän oli oppinut, että vaikeatkin tunteet piti tuntea ja käsitellä puhumalla tai muilla keinoin, oli hänen elämässään viime vuosina ollut paljon asioita, joita oli helpompi olla ajattelematta, saati että olisi vapauttanut tunteensa. Hän teki mitä täytyi, ja joskus iltaisin, kun uni ei tullut, kulkivat hänen itsepintaiset ajatuksensa Kristiinankaupunkiin.

”Halooja Mats, hur är läget?” kuului tuttu möreä ääni puhelimesta.

”Allt fint här tack, och själv?”

”Muistat varmasti sen Marcus Ordoin sieltä parin kesän takaa. Sen Sebastian Ahlqvistin serkun Ruotsista?”

”Joo, ei ole kyllä henkilö, jota voisin unohtaa”, Mats totesi ja mietti lyhyen hetken kolme kesää sitten sattunutta

tragediaa Kristiinankaupungissa. Nuori mies oli saanut surmansa, ja kuolema oli osittain liittynyt Sebastian Snellmanin ja hänen serkkunsa toimintaan. Myös Sebastian oli tragedian seurauksena vaipunut koomaan.

”Onko hän palannut maisemiin?” Mats kysyi kiinnostuneena. He olivat jäljittäneet nuorta miestä Ruotsista paikallisen poliisin turvin, mutta kun tämä oli vihdoinkin tavoitettu, se oli ollut yhtä tyhjän kanssa, Koska Marcus Ordoita ei voinut suoraan syyttää mistään, oli hänet päästettävä kuin koiraveräjältä.

”Ei sentään, en usko, että näemme häntä enää täällä. Mutta sen sijaan hänen isänsä on nähty Kristiinankaupungissa.”

”Ai hän on päässyt vapauteen. Millähän asialla hän mahtaa siellä liikkua?” Mats mietti ääneen. Hän muisteli Ruotsin poliisilta kuulemaansa: Marcus Ordoilla tiedettiin olevan yhteyksiä Tenstan alueen rikollisjengeihin ja hänen isänsä Serge Ordoi oli ehkä vielä pahempi maineeltaan. Tämä oli istunut vankilassa yli kymmenen vuotta väkivaltarikoksesta, mies oli pahoinpidelty oletetun rikoskumppaninsa kuoliaaksi. Perheen yhteys Kristiinankaupunkiin oli Marcuksen äiti ja Sergen vaimo, Camilla Ahlqvist, joka oli Lapväärtistä kotoisin, ja Matsin entisen luokkakaverin Henrik Ahlqvistin sisko.

”Haluatko tulla kysymään?” Jansson kysyi ilkkurisuutta äänessään. Hän tiesi, että Mats oli viimeisen vuoden ajan vältellyt Kristiinankaupunkiin tuleamista, eikä sille ollut juuri ollut tarvettakaan. Hän oli piipahtanut kaupungissa vain laittaakseen mökin talviteloille ja saattaakseen sen taas kesäkuuntoon. Tänä kesänä hän ei kuitenkaan ollut käynyt mökillä toukokuun jälkeen, hän ei pystynyt olemaan siellä rauhassa.

Joten hän oli pysynyt Vaasassa ja keskittynyt enemmän hallinnollisiin töihin.

”Kiintoisa ajatus, mutta sitten varmasti pitäisi olla jokin asia, minkä takia häntä jututtaa”, Mats naurahti Janssonille.

”No jos kysyt kollegoilta Ruotsissa, niin jotenkin veikkaisin, että aina jotain juteltavaa löytyy. Mutta lähinnä halusin tuoda tämän sinun tietooni.”

”Hyvä kun kerroit. Jotenkin en näe häntä siellä vain fiilistelemässä Suomen kesää”, Mats totesi mietteliäänä, ja mietti kuvaa, jonka oli nähnyt poliisin arkistoissa isokokoisesta tatuoidusta miehestä.

”Samat aatokset minulla, mutta toivotaan, että ollaan väärässä. Markkinathan vetää monenmoista väkeä kaupunkiin”, Jansson sanoi hymyä äänessään.

Mats jäi miettimään kolmen vuoden takaisia tapahtumia. Marcus Ordoi oli päässyt pälkähästä, vaikka ilmiselvää oli, että tämä oli sekaantunut jollain tavalla sen toukokuun traagisiin tapahtumiin.

Mikä ihme oli saanut hänen isänsä, pahamaineisen väkivaltarikollisen saapumaan pieneen merenrantakaupunkiin?

3. LUKU

Eevi oli haastatellut Lapuan Elsin, ja vaikka aiempi välikohta oli saanut hänet hetkeksi tolaltaan, oli haastattelu palauttanut hänet takaisin omaan elementtiinsä ja maanpinnalle. Elsi oli ihanan rönsyilevä ilmaisussaan ja todella puhelias, ja Eevi oli todella tyytyväinen saamaansa materiaaliin. Elsi oli osannut kuvailla täydellisesti sen, mikä sai ihmiset osallistumaan markkinoille vuodesta toiseen, sekä avannut hienosti sitä, mikä oli aikojen saatossa muuttunut.

”Tämän maailman menoa kun katselee, niin tuntuu helposti siltä, että ihmiset ovat lakanneet välittämästä toisistaan, ja se on kaiken pahan alku ja juuri. Jos välittää vain itsestään, ei välitä ihmiskunnasta. Eikä ihmiskunta selviä, jollemme kaikki ymmärrä, että toisista välittäminen ja empatia pitää kaiken kasassa. Missä vaiheessa meistä tuli näin itsekkäitä?”

Elsi oli sipaissut paksua, harmaata tukkaansa ja näyttänyt hetken surulliselta. Kotvan kuluttua naisen kasvoille oli kuitenkin noussut sädehtivä hymy, ja hän oli jatkanut.

”Ja sitten tulen myymään munkkeja markkinoille ja näen, ettei välittäminen ole hävinnyt mihinkään. Täällä ihmiset

kohtaavat aidosti toisensa. Saan kuulla, mitä muille kuuluu, ja jakaa hieman omaa viisauttani, jos hyvä tuuri käy!” Elsi oli virnistänyt lopuksi.

Eevi oli varma, että myös Ilkka-Pohjalainen haluaisi julkaista laajemman jutun Lapuan Elsistä jossain kesänumerossaan. Tämä oli juuri sellainen hyvänmielen kesäjuttu, jota lehdet kaipasivat heinäkuuhun. Eevi oli tyytyväinen ja tiesi, että myös päätoimittaja Juurinen tulisi olemaan tyytyväinen, jos lomaltaan jutun lukisi. Ja lukisihan hän, niin kuin kaiken muunkin, mitä hänen pitkään luotsaamansa lehti julkaisi. Ehkä myös Virpi, vaikka välillä Eevistä tuntui, että hänen työtoverinsa vain teeskenteli ystävällistä. Virpisä oli monia hyviä puolia, ja hänen juttunsa olivat tuoneet lisää tilaajia lehdelle. Alun vaikeuksien jälkeen Eevi tuli ihan hyvin toimeen naisen kanssa, mutta vielääkään hän ei voinut vilpittömästi sanoa luottavansa tähän.

Nyt Eevi kärrytteli kotiinpäin Aava rattaissa ja hymyili itselleen kauniille kesäpäivälle. Hän tulisi nauttimaan vapaasta viikonlopusta, he voisivat Aavan kanssa mennä vaikka rannalle. Mirek oli asentanut pyörään turvallisen lastenistuimen ennen lähtöään. Ja Aavan pitkien päiväunien aikana Eevi ehtisi vihdoin lukea rauhassa. Hänen luettavien kirjojen pinonsa oli kasvanut liian korkeaksi, eikä kesäkuussa pidetty lyhyt lomapätkä ollut madaltanut sitä ollenkaan.

Kun Eevi käveli Cornerin kahvilan ohi, ajatus Salimasta ja Mirasta kävi Eevin mielessä, ja hän rypisti kulmiaan. He olivat Saliman kanssa ystäväystyneet ollessaan samaan aikaan synnytyslaitoksella, ja oli ollut kullannarvoista saada vertaisystävä äitiyden alkutaipaleelle. Vauvojen ensimmäisten kuukausien aikana he olivat usein kahvitelleet Cornerissa.

Viimeinen vuosi oli kuitenkin ollut Salimalle raskas, sillä Saliman tytär Mira nukkui huonosti ja Salima oli todella väsynyt koko ajan. Miran isästä, Ramista, ei kuulemma ollut apua, sillä tytär kelpuutti vain äitinsä, eikä Rami pystynyt olemaan Miran kanssa kun tämä itki. Se tuntui Eevistä pahalta, ja hän oli monesti tarjoutunut ottamaan tytön hoitoonsa vaikka vain yhdeksi yöksi, että Salima saisi nukkua. Mutta Salima oli vain pudistanut päätään ja todennut, että tämä oli vain vaihe, joka menisi ohi. Eevi oli myös ehdottanut, että heidän yhteisen lukupiirinsä naiset hoitaisivat välillä Miraa, jotta Saliman univelka ei kasvaisi liian suureksi, mutta Salima oli todennut ykskantaan, että hän hoitaisi tyttärensä yksin.

Eevi oli monesti sanonut Salimalle varsin suoraan, että Ramin pitäisi tukea puolisoaan enemmän. Mutta sitten Mira oli sairastunut rs-virukseen viime syksynä, ja kaikki puhe Saliman parisuhteesta oli pantu jäähylle. Salima oli vain todennut Eeville, ettei kaikilla ollut asiat edes yhtä hyvin kuin heillä. Kun Mira oli tervehtynyt, oli Salima lopettanut parisuhteestaan puhumisen täysin, ja Eevi oli päättänyt kunnioittaa ystävänsä tahtoa pitää se osa elämästään yksityisenä. Salima oli myös jättänyt useamman lukupiirin väliin sen jälkeen, ja silloin harvoin kun hän tuli paikalle, oli hän aika hiljaa. Eevi oli jutellut lukupiirin naisten kanssa tästä kaikesta, ja heillä oli jopa suunnitelma, jos jotain tarvitsisi tehdä. Nuo herttaiset vanhat rouvat olivat kaupungin silmät ja korvat, ja he olivat omalla hienovaraisella tavallaan antaneet ymmärtää, että pitivät silmällä tilannetta ja tarjosivat myös lempeästi apuaan aina mahdollisuuden tullen.

Eevi oli jo edellisenä iltana tehnyt pizzataikinan valmiiksi, ja saatuaan Aavan nukkumaan hän teki itselleen niin hyvän pizza alla norman kuin perusuunissa oli mahdollista. Talossa oli myös leivinuuni, mutta nopeus oli tänä iltana valttia. Odottamassa oli uusin Beck-elokuva ja lasillinen Eevin lempiviiniä. Hän toivoi, että Aava nukkuisi tänä yönä yhtä hyvin kuin yleensä. Eevi nautti yksinolosta. Hän söi pizzaa sohvalla ja antoi elokuvan juonen viedä mukanaan. Sen päätyttyä hän selasi hetken somea kännykällään, kunnes oli aika siirtyä hammaspesun kautta makuuhuoneeseen ja antaa kirjan tuudittaa hänet uneen. Aavan syntymän jälkeen hän oli päättänyt lukea joka ilta ennen nukkumaanmenoa, antaa mielensä muovata todellisuutta toisenlaiseksi ja elää monta elämää lukemisen kautta.

Kirjoissa ongelmat pysyivät yksien kansien välissä. Kaikki ei ratkennut, eikä paha aina saanut palkkaansa, mutta tarinoissa oli silti jokin muoto, alku ja loppu, syy ja seuraus. Maailma, joka oli jollain tavalla hallittavissa. Se riitti Eeville. Se riitti pitämään loitolla ajatukset, jotka eivät antaneet rauhaa, ainakin vähintään sen hetken, kun hän luki.

Hetken mielihohteesta Eevi päätti mennä pesemään hampaat pihalle. Siitä tuli mieleen lapsuuden kesäillat isovanhempien huvilalla Kokkolassa. Oli jotain riemastuttavan vapaata pestä hampaita heinäkuun lämpimässä illassa ja purskutella hammastahnat veden kera pusikkoon.

Eevi seisoi pihalla ja hengitti sisään kesäillan lämmintä, hieman merisuolaista ilmaa. Ilta laskeutui hitaasti: päivän kuuma lämpö viipyili ilmassa, ja valoa riitti vielä yöhön saakka. Jossain joku sulki kuistin oven kovaa, kolaus kantautui läheltä. Sen jälkeen kaikki vaimeni.

Silloin yläpihan pusikosta kuului ääni, ensin vain yksi terävä *tsäk*, aivan kuin joku olisi napauttanut kaksi kiveä vastakkain. Eevi jäähmettyi. Ääni toistui, vähän nopeammin: *tsäk-tsäk-tsäk*.

Pajulintu, Eevi arveli. Sen ääni varoitti jostakin. Tuuli ei puhaltanut, ja hetken ajan Eevi tunsi pihan ympärillään kuin ohuena kalvona, joka voisi revetä milloin tahansa. Pajulinnun varoitus kuului uudelleen, lyhyenä ja kiireisenä, aivan kuin jokin olisi hiipinyt liian lähelle sen poikasia.

Eevin sydän tuntui jättävän välistä yhden lyönnin.

Hän vilkaisi heidän kotitalonsa varjoon, kohti sen nurkalla seisovaa mustaa roskista, joka näytti heinäkuun illan valossa joltain aivan muulta. Hän vilkaisi taakseen, kohti yläpihan pientä pihapolkua ja tummanvihreää pensaikkaa. Sen tiheä vihreys olisi suojannut isompaakin hahmoa helposti. Eevin läpi kävi kylmä väristys.

Hiljaisuus syveni. Ainoastaan pajulintu jatkoi varoittamistaan terävillä, huolestuneilla äänillään pensaiden sisältä. Eevi käveli hitaasti yläpihalle ja kohti pensasta. Hän kumartui katsoakseen syvälle vihreään, mutta lintu lehahti siivilleen ennen kuin hän ehti lähemmäs. Yksi hento siivenisku, ja se oli poissa.

Pihalle jäi vain kuumuutta hohkaava ilma ja meren puolelta nouseva hento ja lämpöinen tuulahdus. Mutta Eevin niskaa pitkin kulki viileä, sähköinen tunne, ajatus siitä, että pajulintu ei ollut varoittanut häntä turhaan. Hän oli alkanut viime vuosina yhä vahvemmin uskoa intuitioonsa. Tuntui kuin joku olisi kulkenut yläpihan aidan takana heidän pihansa ohi. Tai seisoi edelleen jossain, näkymättömissä pienen matkan päässä.

Eevi suoristi selkensä ja jäi kuuntelemaan. Enää ei kuulunut linnun ääntä, mutta hänen oma hengityksensä tuntui aivan liian kovana. Sitten hän kuuli puhelimensa soivan kuistilla. Kuka soitti tähän aikaan? Se voisi olla Mirek, mutta tämä tiesi heidän olevan jo yleensä nukkumassa tähän aikaan. Eevi kiirehti sisälle ja tunsu olonsa samaan aikaan hölmöksi ja helpottuneeksi kun hän pääsi sisälle. Hän inhosi näitä hetkiä, kun vanhat pelot nousivat yllättäen muistoista ja saivat hänet aivan liian säikyksi.

Puhelin lakkasi hälyttämästä juuri kun Eevi ehti kuistille sen luo. Hän soittaisi numeroon takaisin, mutta päätti tarkistaa ensin huolellisesti, että kuistin ovi tuli kunnolla kiinni ja että sisäovi oli myös lukossa. Sitten hän painoi puhelun numeroon, joka ei ollut hänelle tuttu. Puhelin hälytti kaksi, neljä, kuusi kertaa, ja sitten se hiljeni. Perään tuli automaattiviesti: *En voi puhua juuri nyt*. No miksi sitten itse soitit, Eevi tuhahti mielessään. Hän katseli hetken numeroa, kopioi sen sitten ja syötti numeropalveluun, mutta ei saanut mitään tuloksia. Asia saisi odottaa huomiseen, hän päätti, ja jätti puhelimensa olohuoneen piirongille.

Eevin päästyä sänkyyn ja peiton alle sydän löi yhä normaalia kiivaammin. Eevi kääntyi silittämään Aavan pehmoista kättä, ja pikkuhiljaa hänen olonsa rauhoittui. Aava oli turvassa, Eevi oli turvassa, kaikki oli hyvin. Kaikki oli hyvin.